

ONDER de loep

Als onderdeel van het project KOMPRO (Kennis en onderzoek voor de mosselproductie) heeft het Regiocentrum in 2016 de Helpdesk Mosselkweek in het leven geroepen. Het doel van de helpdesk is om het voor mosselkwekers eenvoudiger te maken vragen vanuit de beroepspraktijk neer te leggen bij experts van Wageningen Marine Research.

WMR Regiocentrum Yerseke

Helpdesk mosselkweek

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

De helpdesk heeft al diverse vragen opgepakt. Zo is er gekeken naar de effecten van zee-pokken en brokkelsterren op de kweekpercelen. Hoewel deze dieren niet direct concurreren met de mosselen om voedsel, kunnen ze als ze massaal voorkomen wel tot schade leiden voor de kweker. Met de informatie die bijeen is gebracht kan samen met kwekers worden onderzocht of en welke maatregelen er te nemen zijn.

In antwoord op een andere vraag van een mosselkweker werd een overzicht gemaakt van de omgevingsfactoren die de kwaliteit van een mosselperceel bepalen. Deze informatie is van belang voor de kweker, bijvoorbeeld bij het in gebruik nemen van nieuwe percelen. Kwaliteit

van een perceel is een optelsom van de lokale variatie in voedselhoeveelheid (ligging ten opzichte van de zeegaten en andere percelen) en kwaliteit, ruimtelijke variatie predatoren, stroomsnelheid, zoutgehalte, substraat (grondslag), gevoeligheid voor storm (diepte) en ijsgang. Een kweker kan een locatie optimaal benutten door het zaad goed te verdelen, dichtheid van de mosselen af te stemmen op de locatie, schelpen mee te zaaien, grond gruizig te maken, gebruik te maken van verschillen in lokale voedseldynamiek (mosselen op het juiste moment verplaatsen) en door in te spelen op de relatie wegspoeling-grootte van het zaad-dichtheid-substraat.

De sterfte van mosselen op de

percelen in de Oosterschelde in 2016 was aanleiding voor meerdere helpdeskvragen. Hoewel de daadwerkelijke oorzaak nog niet bekend is, heeft het onderzoek wel geleid tot een overzicht van de mogelijke oorzaken. Naast vraat en wegspoelen is uit onderzoek bekend dat een slechte conditie van de mossel (afhankelijk van watertemperatuur en voedselbeschikbaarheid), zuurstofloosheid, parasieten en ziektes mogelijke oorzaken zijn voor schelpdiersterfte in de Oosterschelde. Giftstoffen zoals pesticiden kunnen ook sterfte veroorzaken. In eerdere studies is onderzocht wat het effect kan zijn van uitloging van metalen uit de staalslakken die bij dijkverzwaring worden gebruikt. Vooralnog is er voor de Ooster-

schelde geen relatie met sterfte aangetoond. Er wordt geadviseerd een databank aan te leggen met meldingen om een beter inzicht te krijgen in de oorzaak.

Ook werd er een vraag ingediend over de grijsbruine laag die mosselkwekers regelmatig aantreffen op mzi-netten. Op die plekken zitten dan geen mosselen. Na onderzoek bleek dit te worden veroorzaakt door kleine vlo-kreeftjes die slijb uit het water invangen en afzetten op de netten, waardoor het mosselzaad niet goed kan hechten.

De resultaten van een helpdeskvraag worden steeds gerapporteerd in een overzichtelijke

folder die te downloaden is van de website: www.wur.nl/nl/product/Helpdesk-Mosselkweek.htm. De folders zijn binnenkort ook op papier beschikbaar in een display bij de mosselveiling.

Mosselkwekers die vragen hebben kunnen altijd per mail, WhatsApp of telefonisch contact opnemen of gewoon binnenlopen bij het Regiocentrum aan de Korringaweg 7 in Yerseke.

Jeroen Wijsman (06-42661004) en Nathalie Steins (06-19263336)

E-mail: helpdeskmosseelkweek.marine-research@wur.nl

Kunstschilder Kees van den Bosch in Yerseke

Zeeuwse schilderijen zo scherp als foto's

★ Hobbyschilder Kees van den Bosch uit Yerseke heeft in z'n atelier een aantal hele fraaie schilderijen van schepen en nostalgische plekjes in Yerseke geproduceerd. Met het sfeervolle schilderij van 'het haventje van Prins' won hij een publieksprijs

YERSEKE – Schilderles heeft Kees van den Bosch uit Yerseke niet gevolgd, maar de schilderkunst gaat hem uitstekend af. „Mijn schilderijen zijn zo scherp dat het net foto's lijken. Dat is ook mijn streven: zo echt mogelijk”, vertelt de Zeeuwse kunstschilder enthousiast.

Inspiratie voor zijn werken doet Van den Bosch op langs de waterkant. Een blik in zijn atelier leert dat alle schilderijen maritiem getint zijn. Of het nu schepen zijn of nostalgische plaatsen langs de Havendijk.

Dat kan ook bijna niet anders, want Van den Bosch groeide op aan de boorden van de Oosterschelde. Zijn vader Kees was mede-eigenaar van het mosselkweekbedrijf YE 69 dat vandaag de dag door broer Dies wordt

geëxploiteerd. Zelf ging hij niet varen; wel was hij negen jaar lang in mosselloods aan de slag. Vervolgens ging hij in de bouw werken als timmerman.

Toen Van den Bosch enkele jaren geleden vanwege gezondheidsredenen meer tijd had begon hij met een beginnerssetje. „Ik ben eerst met wat goedkope verf begonnen, want ik moest het eerst eens proberen. Dat ging na twee schilderijtjes al zo goed dat een kennis zei dat als je

zulke schilderijen maakt je dan wat duurdere verf moet gebruiken. Dus also gedaan. De kleuren van de duurdere verf komen beter uit en de schilderijen komen mooi uit de verf nu”, zegt Van den Bosch.

Kunstclub

In de gemeente Reimerswaal werd ondertussen een kunstclub opgericht. Op de eerste kunstmarkt won hij de publieksprijs met het schilderij van een oud

haventje bij laag water, het haventje van Prins. Van den Bosch heeft niet geweten dat het schilderen zo verslavend zou werken. „Voorals er weer eentje bijna klaar is, dan vind ik het alsmar leuker en mooier worden. Dan is de vraag alweer: wat wordt de volgende? Ik schilder meestal één of twee avondjes in de week, dus de productie ligt niet zo hoog. Een schilderij kost al gauw zo'n 60-80 uur. Ik schilder tot nu toe wat ik zelf leuk vind, maar in

opdracht kan eventueel ook. In principe kan iedereen daarvoor contact met mij opnemen. Daarvoor heb ik wel een goede foto nodig, want als ik wat schilder moet het wel echt zijn en niet van: het is het net niet!”

Voor contact: e-mail: fam.vd.boschjes@gmail.com of adres: Kees van den Bosch, Ambachtsherenlaan 30, 4401 JS Yerseke. Tel. 0113- 571643.